

การศึกษาแนวทางการปรับปรุงงานหอกระจายข่าวของชุมชน

นาง สุমন โมรากุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974 - 634 - 502 - 8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF REENGINEERING THE COMMUNITY AUDIO TOWER SYSTEM (CATS)

Mrs. Sumon Morakul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement

for the degree of Master of Arts

Department of Mass Communication

Graduate School

Chulalongkorn University

1996

ISBN 974 - 634 - 502 - 8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาแนวทางการปรับปรุงงานหอกระจายข่าวของชุมชน
โดย นางสาวสุนน โมรากุล
ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย ศิริกายะ

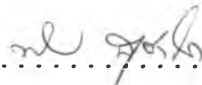
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

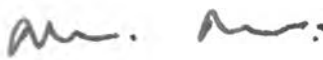
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ฤงสูวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. นันทวัน สุชาโต)

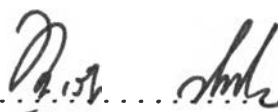
.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย ศิริกายะ)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขวัญเรือน กิติวัฒน์)

สุมน โมรากุล : การศึกษาแนวทางการปรับปรุงงานหอกระจายข่าวของชุมชน (A STUDY OF REENGINEERING THE COMMUNITY AUDIO TOWER SYSTEM (CATS) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ศิริชัย ศิริกาณะ, 83 หน้า. ISBN 974-634-502-8

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสถานภาพของหอกระจายข่าวในปัจจุบัน และแนวทางการปรับปรุงงานหอกระจายข่าวของชุมชนโดยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัยพบว่า หอกระจายข่าวส่วนใหญ่จัดตั้งตามความต้องการของชุมชน โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากเจ้าของหอกระจายข่าว, การบริจาค, สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และหน่วยงานของรัฐบางหน่วย นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานของรัฐระดับกระทรวงให้การสนับสนุน ด้านข้อมูลข่าวสาร และการฝึกอบรมผู้ดำเนินการด้วย หอกระจายข่าวเป็นสื่อที่ใช้ประโยชน์ในชุมชนได้ดีกว่าสื่ออื่น มีลักษณะการดำเนินการคล้ายวิทยุชุมชน ในเรื่องแนวคิดการจัดตั้งเป็นไปตามความต้องการของชุมชน ดำเนินการโดยสมาชิกในชุมชน เพื่อประโยชน์ของชุมชนโดยตรง มีระบบการกระจายเสียงด้วยเทคโนโลยีง่าย ๆ ไม่ซับซ้อนและราคาถูก

หอกระจายข่าวควรได้รับการพัฒนาและปรับปรุงให้ดีขึ้น ทั้งนี้ โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานความต้องการของชุมชน และการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน.....
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน.....
ปีการศึกษา 2538.....

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C450730 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD : REENGINEERING / COMMUNITY AUDIO

SUMON MORAKUL : A STUDY OF REENGINEERING THE COMMUNITY AUDIO TOWER SYSTEM (CATS) THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. SIRICHAIR SIRIKAYA (Phd.) 83 pp.
ISBN 974-634-502-8

The purpose of this research was to study the nature of the community audio tower at present and the reengineering of the community audio tower system by qualitative research methods.

The results indicate that most of the community audio towers were set up according to the needs of the community and they were funded by the owners of the towers, donations from the community as well as members of the House of Representatives and other government bodies. Some ministries supported the audio towers in terms of information and personnel training. In the community, the audio tower was more efficient than any other media. Its process of administration was similar to that of the community radio broadcasting. The idea of its establishment was to serve the needs of the community, to be run by the members of the community and to be beneficial to the community. Moreover, the broadcasting system was of a basic, uncomplicated and inexpensive technology.

Therefore, the Community Audio Tower System (CATS) should be developed and improved, with the support of related government bodies, on the basis of the needs and participation on the community.

ภาควิชา.....การสื่อสารมวลชน

สาขาวิชา.....การสื่อสารมวลชน

ปีการศึกษา.....2538

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นความภูมิใจอย่างยิ่งของผู้วิจัย การที่สำเร็จลงได้ก็ด้วยความ
กรุณาของรองศาสตราจารย์จุมพล รอดคำดี ที่ได้แนะนำให้ผู้วิจัยเลือกหัวข้อนี้เนื่องจากเป็นงาน
ที่ผู้วิจัยได้ปฏิบัติอยู่แล้ว และด้วยความกรุณาของรองศาสตราจารย์ศิริชัย ศิริกายะ ที่รับเป็น
อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งนอกจากจะทำหน้าที่ให้คำแนะนำ ปรึกษา ตรวจสอบแก้วิทยานิพนธ์ทุกขั้นตอน
แล้ว ยังต้องใช้ความอดทนและเทคนิคการจูงใจทุกวิถีทางที่จะทำให้ผู้วิจัยไม่ล้มเลิกความตั้งใจ
ไปเสียก่อนซึ่งเป็นที่ทราบกันดีในหมู่นิสิตของภาควิชาการสื่อสารมวลชนรุ่นเดียวกับที่ผู้วิจัยได้
เข้ารับการศึกษายู่ ในทำนองเดียวกัน ผู้วิจัยคงจะไม่มีโอกาสได้เดินมาถึงจุดนี้ถ้าไม่ได้รับการ
สนับสนุนจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ขวัญเรือน กิติวัฒน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ปนัดดา ธนสถิตย์
ชักชวนให้เข้ามาศึกษาในคณะนิเทศศาสตร์นี้ และด้วยความกรุณาของรองศาสตราจารย์ ดร.
นันทวัน สุชาโต ประธานคณะกรรมการสอบ ได้คอยให้คำแนะนำและเป็นกำลังใจตลอดมา ผู้
วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ตลอดจนผู้บังคับบัญชา ทุกท่านที่
เป็นกำลังใจและให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

สุমন โมรากุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่	
1	บทนำ..... 1
	ที่มาและความสำคัญของปัญหา..... 1
	ปัญหานำวิจัย..... 4
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... 4
	ข้อตกลงเบื้องต้น..... 5
	ข้อสันนิษฐาน..... 5
	ขอบเขตในการวิจัย..... 5
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ..... 6
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ..... 7
2	แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 8
	แนวคิดเรื่องการปรับโครงสร้าง..... 8
	แนวคิดเรื่องวิทย์ชุมชน..... 12
3	ระเบียบวิธีวิจัย..... 19
	แหล่งข้อมูลและการเก็บรวบรวมข้อมูล..... 20

สารบัญ (ต่อ)

	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	27
	การนำเสนอข้อมูล.....	28
4	ผลการวิจัย.....	29
	สถานภาพของหอกระจายข่าวในปัจจุบัน.....	29
	ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของหอกระจายข่าว.....	67
	แนวทางการปรับปรุงงานหอกระจายข่าว.....	69
5	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	76
	รายการอ้างอิง.....	80
	ประวัติผู้เขียน.....	